

б) але водночас у душі людській зроджується Бог: із кожної «особи Ізраїлевого роду... виходить первородний єдиний початок»;

Висновки. Після вивчення матеріалів на дану тему, я дійшла до висновку, що містика та вірування в неї письменника, вплинули не лише на його життя, а й на творчість. Це лише декілька містичних випадків з незвичної долі надзвичайної людини. Біографія Григорія Савича багата на дивовижні історії, що відкривають перед зацікавленим читачем яскраві, безкраї світи.

ПІЗНАННЯ ІСТИНИ НЕ ПОЧИНАЄТЬСЯ І НЕ ЗАКІНЧУЄТЬСЯ

Касумова С.

Науковий керівник: Хіріна Г.О.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

kasumovasabinka12@gmail.com

Вступ. Григорій Сковорода, видатний український філософ XVIII століття, ставив перед людством завдання, що переходить від покоління до покоління: пізнати істину. В його творах провідною є ідея, яка визначає, що цей процес ніколи не починається і не закінчується. В історії філософії було багато великих мислителів, які шукали відповіді на питання про сенс життя, можливість пізнання природи, себе та оточуючого світу. Сковорода був одним із них, будучи представником доби Просвітництва, він вивчав процес пізнання та наголошував, що цей шлях є безкінечним.

Мета дослідження. Метою дослідження є розкриття пізнання істини у творах та філософських поглядах Сковороди.

Матеріали та методи. Під час дослідження використовували загальнонауковий метод, синтез, аналогія, історико-порівняльний методи.

Результати дослідження. На перший погляд це може здатися парадоксальним: якщо ми шукаємо істину, чому ж вона не може бути досягнута? У своїх творах Сковорода досліджує цю проблему. Його твердження вказує на те, що істину можна розглядати як дещо живе, динамічне та постійно змінюване. Шлях до пізнання істини, на думку Сковороди, подібний до мандрювання у невідомому лісі. Ми завжди в русі, в пошуку нових уявлень, нових глибин, нових аспектів істини. Навіть коли нам здається, що ми досягли вершини розуміння, нові горизонти розкриваються перед нами. Цей постійний пошук істина робить наше життя більш насиченим та значущим. Сприйняття того, що істину завжди можна пізнати глибше, відкриває перед нами можливість невинного росту та розвитку. Ми не обмежені стінами власного розуміння; навпаки, ми завжди можемо розширювати межі свого розуміння істиною.

У листах до Михайла Ковалінського Сковорода писав: «Всякий народжений, який всім серцем шукав, безсумнівно, знайде і побачить те, що побачити можуть очі не всяких людей, а лише блаженних. Це значить: божественну істину найважче знайти, але зате тим, хто побачить її, вона найприємніша. Пізнання істини – завершення всього, як сьогодні говориться про це в антифонах, – не починається, не закінчується. Так шукав Авраам, залишивши свою землю; цим шляхом пішов Ісаак, якому землю вказав господь. Яков і його сини зробили те ж. Мати в собі святий дух є не що інше, як бачити істину божу, яка є єдиною істиною. Якщо її бачили Аристотель і його послідовники, то вони блаженні, якщо ні, вони 256 безумні філософи. Якщо ми потомки Авраама, якщо ми одного з ним духу, ми це підтвердимо подібними ж ділами; бо

звідки, як не з плодів наших, відомо, що в нас є дух предків? Що інші роблять, чого прагнуть, вони й самі побачать; я ж твердо знаю, що я всього себе присвятив шуканню однієї лише божественної істини. Я не буду мати успіху в цьому? А все ж врешті-решт успіх буде. Сьогодні я чув з Євангелія: [«Очи бо єю держастеся, да єго не познають»]. І вони його все ж пізнали, хоч очі їх і погано їм служили. Бо чого не переможе чесна праця? Хіба не приємно працювати, коли ми народжені для цього, коли ми просякнуті духом Авраама? Бо природний рух з часом стає все швидшим». Також, Сковорода наголошує на процесі пізнання, а не тільки на самій істині. Він закликає нас відчувати радість у самому акті дослідження, у розгортанні та розвитку нашого світогляду. Це нагадує нам, що справжня цінність полягає не тільки у результаті, але і в самому процесі невинного пошуку.

Складно знайти в світі філософа, який би мав таку жагу пізнання вічного, й творчого самопізнання, до якого він закликав постійно. Мандрівний спосіб життя Сковороди допоміг йому дійти до думки, що «Жизнь наша, есть путешествие». «Український Сократ», що постійно наголошував – «пізнай себе», «поглянь у себе», навіть на могилі своїй заповів вибити такий напис: «Мир ловил меня, но не поймал». Відомий український філософ сучасності, професор С.Б. Кримський вважав, що «Григорій Сковорода, наслідуючи великого Сократа, стверджував, що справжня мудрість не стільки в пізнанні істини, скільки в тому, щоби жити в істині... він вважав справжнім філософським результатом «книгу» свого життя, в якому кожний вчинок будується як рядок життєтворчості, а рукотворні тексти виступають лише символізацією його творіння життя, його знаками». Головним джерелом усіх людських бід і проблем, на думку Сковороди, є «несродність» – тобто небажання і невміння шукати шляхи «сродності» зі світом, який постійно змінюється. Саме тому важко назвати Григорія Сковороду суто схоластичним філософом – постійна жага експерименту зі своїм життям, що стало своєрідним карнавалом із багатьма ролями, призводить до того, що сам він упевнено доводить – світ так і не спіймав його у «повній фіксації».

Висновки. Отже, шлях до пізнання істини за вченням Сковороди – це велика подорож, яка не має кінця. Це виклик до постійного саморозвитку, до невинного розгортання духовних глибин. І, можливо, саме в цьому безкінечному пошуку ми знаходимо сенс нашого існування.

ФІЛОСОФІЯ Г.С. СКОВОРОДИ З ТОЧКИ ЗОРУ ЛОГІКИ, ЯК НАУКИ ПРО ПРАВИЛА МИСЛЕННЯ

Кієнко А.О.

Науковий керівник: Хіріна Г.О.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна
andrej.kienko@gmail.com

Вступ. Наукове дослідження логіки і правил мислення є важливою частиною філософського дискурсу. У творах Григорія Сковороди, видатного українського філософа 18 століття, ми можемо виявити численні елементи, які вказують на його погляди на логіку та мислення.

Мета дослідження: дослідити логіку Григорія Сковороди в його творах.

Результати дослідження: Сковорода вважав, що логіка є інструментом для розуміння світу і вирішення філософських проблем. Він підкреслював важливість правильного мислення